

EBRD i EU podržavaju male biznise u Bosni i Hercegovini

16.01.2020. 12:00 / Izvor: Akta.ba

Program podrške konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (MSP) u Bosni i Hercegovini program je Evropske banke za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropske unije (EU). Program ima za cilj da unaprijedi konkurentnost preduzeća i njihove mogućnosti trgovine sa EU klijentima, kao i unutar domaćeg tržišta, tako što olakšava investicije u ciljane projekte.

U razgovoru za Akta.ba, Giovanni Vaccari, projekt menadžer Programa podrške konkurentnosti MSP u BiH, podijelio je više informacija o projektu i njegovoj važnosti za mala i srednja preduzeća u BiH.

Program podrške konkurentnosti malih i srednjih preduzeća (MSP) u Bosni i Hercegovini je projekat EBRD-a u saradnji sa EU. Možete li nam reći više o ovom programu?

- To je kreditna linija koju zajednički implementiraju Evropska banka za obnovu i razvoj (EBRD) i Evropska unija (EU). EBRD obezbjeđuje sredstva za kredit, a EU obezbjeđuje bespovratna sredstva i besplatnu tehničku pomoć.

Ovaj program ima za cilj povećati konkurentnost lokalnih malih i srednjih preduzeća na lokalnom tržištu i, ukoliko je to moguće, osigurati im pristup i konkurentnost na evropskom tržištu.

Koja preduzeća mogu da apliciraju za podršku?

- Prema definiciji EU, pogodna su sva privatna lokalna mala i srednja preduzeća.

Malo ili srednje preduzeće je kompanija koja ima manje od 250 uposlenika, manje od 50 miliona eura godišnjeg prometa ili 43 miliona eura na godišnjem bilansu stanja. Ona bi trebala poslovati u skladu sa lokalnim zakonodavstvom i trebala bi biti kreditno sposobna za lokalnu banku koja obezbjeđuje sredstva prema svojoj internoj proceduri.

U programu trenutno učestvuje pet banaka: UniCredit banka Mostar, UniCredit banka Banja Luka, Sparkasse banka i Intesa Sanpaolo banka.

Program također obezbjeđuje tehničku pomoć i bespovratna sredstva EU. Koji je iznos bespovratnih sredstava i kako ih kompanije mogu dobiti?

- Iznos bespovratnih sredstava je 15% kredita i ona se isplaćuju nakon pozitivnog ishoda procesa verifikacije koju provodi verifikacioni konsultant. On je treća strana programa koja provjerava da li je sve implementirano onako kako je inicijalno predviđeno.

EU članice su glavni trgovinski partneri BiH i drugih zemalja Zapadnog Balkana. Međutim, konkurentnost predstavlja jedan od glavnih problema u procesu integracije. Na koji način mala i srednja preduzeća mogu poboljšati svoju konkurentnost i povećati izvoz u EU?

Ovaj program se fokusira na tri glavna područja: zdravlje i zaštita na radu, zaštita okoliša i kvalitet proizvoda. Naročito u ovom području, program ima za cilj podići standarde koji se implementiraju u lokalnim malim i srednjim preduzećima na nivo evropskih standarda. Prema tome, prilikom implementiranja evropskih standarda u području kvaliteta proizvoda, kompanija će proizvoditi bolje, uz bolji kvalitet proizvoda, što će joj omogućiti da ojača svoju poziciju na domaćem i međunarodnom tržištu.

Zagađenje također predstavlja ozbiljan problem u zemljama regije. Jedan od ciljeva ovog programa je energetska efikasnost, smanjenje potrošnje energije, kao i zagađenja zraka. Šta to znači i kako EBRD program može pomoći u postizanju takvih ciljeva?

- Naravno, zagađenje je ovih dana u sve većem porastu. Programom se finansira nekoliko investicija koje su energetske efikasne. Ovi projekti omogućavaju uštedu energije i sprječavaju emisije CO2 u okoliš. Osim toga, ovi projekti također smanjuju troškove proizvodnje u lokalnim kompanijama.

Po Vašem mišljenju, koji su glavni izazovi s kojima se kompanije na Zapadnom Balkanu i u BiH suočavaju kako bi poboljšale svoju poziciju na domaćem i međunarodnom tržištu?

- Po mom mišljenju, ono što smo već spomenuli o kvalitetu proizvoda je ključna stvar za lokalna mala i srednja preduzeća. Ukoliko lokalna mala i srednja preduzeća budu u mogućnosti da poboljšaju svoj proizvodni proces i svoje proizvode, njihovo tržište će biti šire i moći će izvoziti i jačati svoju poziciju širom Evrope.

Koliko novca je isplaćeno do sada i za koju vrstu projekata?

- Na kraju decembra prošle godine, ovim programom je bilo finansirano 66 projekata u iznosu od približno 13,5 miliona eura. Više od 60 kompanija se već prijavilo za program. Sektori se veoma razlikuju, što pokazuje da se program može koristiti za više različitih tipova kompanija. Govorimo o proizvodnom sektoru za drvo, staklo, plastiku, papir i metal. Zatim, sektor transporta – imali smo investicije u kamione i poluprikolice, kao i hrane i pića. Također i medicinski sektor, programom su se finansirale dvije privatne klinike koje su željele kupiti dijagnostički ultrazvučni aparat te video gastro/kolonoskop.

Više informacija o Programu za povećanje konkurentnosti MSP u BiH dostupno je na [web stranici](#) i [Facebook stranici](#) programa.